

TOTI

— NOTICIARI ARANÉS —

ARAN

Numerò:

67

DIUENDRES:

10-III-1.989

ERA NOTÍCIA:

LIGASON DES ESCÒLES D'ARAN E DE BIGÒRRA

Eth dissabte 25 de He-reuèr entàs 10 deth maitin auec lòc ena escòla Publica Garona ua amassada entre es mèstres de Bigòrra e era Val d'Aran.

Parlam damb Jòrdi Caseny un des membres der equip d'organizacion, e li demanam quines son es finauitats d'aguestes amassades damb es mèstres de Bigòrra e es aranesi: - Damb aguestes amassades volem apropar un aute còp as abitants d'Aran e d'Occitània aprofitant qu'auem ua cultura e ua lengua istoricament comuna as dues comunitats. Aguest programa d'intercambi entre es escòles d'Aran e de Bigòrra comence per ues jornades de trabalh entre es mèstres que càmbien punts pedagògics e didàctics sus er ensenhament. Dempús vierà un intercambi entre es madeishi mainatges que i a en aguestes escòles per miei de trabalhs e correspondéncia tà acabar en un intercambi de visites entre es pares des mainatges.

Demanam a Rosa Ma Salgueiro que tanben ei en equip d'organizacion. Quin

(continüe darrèr)

EDITORIAU

Dempús de quauqui dies sense gèsser entath carrèr, aguest huelheton TOTI torne ara lum tamb un nauèth esprit: eth d'èster mès ath cant dera societat. Qu'ei per açò qu'auem sajat d'introdusir en eth, uns nauï apartats que reflectisquen es realitats de cada dia en açò que tanh ara nòsta cultura e ara nòsta vida quotidiana en generau. Atau qu'auem dubèrt ua seccion entà informacion des institucions, ua auta qu'arremasse un interviu tamb quauqu'arrès que, peth sòn trabalh o lòc que ten, a ua incidéncia ena nòsta tèrra e, que un pialèr de còps passe entà nosati desapercebut e, ua plana destinada entà esvagaments, autant entara mainadèra coma entàs grani.

Profitam, d'aguesta editoriau estant, entà rebrembar que, en aguest ahèr dera normalisacion dera nòsta lengua i èm toti calats e que toti i auem de carregar eth gran deth nòste esfòrç e dera nòsta responsabilitat

Toti i èm de besonh en aguest mestier, ei donc per açò, qu'arrès pòt, ne deu virar era esquia e demorar que es auti ac hèsquen, donc, sonque i a ua causa que mos cau auer present: era nòsta tèrra serà, e nosati amassa tamb era, açò que volegam èster aué: o mèstres e senhors deth nòste destin o mossardets des auti.

ACTUALITAT

(continuacion dera noticia)

critèri s'a seguit tà escuèlher es escòles que participen en aguesti intercanbis?

- En prumèr lòc auem agarrat a totes es escòles dera Val d'Aran e totes es escòles Occitanes des Hautes Pyrénées e les auem intercanbiat en igualtat de caracteristiques, atau per exemple Vilac que a 6 mainatges e ei ua escòla rurau l'auem intercanbiat damb era escòla de Ozos que a es madeishes caracteristiques. Nosati

èm contents dera predisposicion des mèstres d'Aran, perque maugrat èster to-

taument voluntari i a mès d'un 80% de participacion e ena part des Hautes Pyrénées sonque i participen un 20% des escòles.

Quini tipos d'ajudes auetz per part des administracions?

- Collabòren en aguest projècte eth Departament d'Ensenhament dera Generalitat, atau coma era C.E.E. e dempús tanben auem era ajuda des corporacions locals coma eth Conselh Comarcal dera Val d'Aran e toti es Ajuntaments d'Aran que ven damb fòrça illusion aguest projècte.

Opinion

EN TOT QUÈIR ETH TELON

Tot just ar an de presentat eth prumèr espectacle a cargue des artistes dera Agropacion Artistica Aranesa: "GALES ESPACIAUS", a agut lòc ua naua actuacion tanben de caràcter umoristic e musicau: "APOCALYPSE NOW IN ARAN", que segontes definicion des presentadors, parallèlament ara apocalipsi bellica en Vietnam a estat ua vertadèra apocalipsi artistica ena nòsta val.

S'a donques de calibrar era qualitat dera representacion, valorar era capacitat des que actüèren tant àbilment e damb plan professionalitat e en prumèr e non cap en darrèr tèrme era sua energia e sacrifici entà hèr realitat er arténher eth sòn propòsit: distrèir e divertir ar auditòri ath còp que demostrar çò qu'ei capaç de hèr ua plan efectiva conviuença e collaboracion, en aguest cas artistica, entre es abitants d'Aran.

En çò que tanh ara qualitat der espectacle, convén auer present que aquerò que se volie arténher a estat artenhut: aufrir ath públic en generau, joeni e grani, un espectacle entà toti es gusti; musica de toti es tempsi, dança, teatre e un shinhau de revista.

Respècte ara capacitat des artistes, en especiau deth bon numerò de joeni qu' actüèren - tot soent debutants - cau senhalar, sense exagerar, qu'era sua actuacion siguec meravilhosa segontes impressions recuelhudes entre es espectadors der acte.

Es pònts e eth long periòde de hèstes limitèren e dificultèren fòrça era regularitat d'ua bona preparacion der espectacle, çò qu'obliguèc a hèr diuersi canbis - de programa e actors- e a improvisacions molt acertades com eth cas deth "Loco mundo loco", sonque damb dus dies d'antelacion ara sua metuda en escèna e damb ua expressiva e aguda morala; era mès cordiau felicitacion as sòns creadors e exècutors.

E entà acabar es gràcies mès sincères a quini darrèr e deuant deth telon, lutèren per obtier er èxit a despiet des limitacions tecnicas des servicis de: decorats, tramòia, lums, son, maquilhatge, eca. eca.

Un còp baishat eth telon, damb per mission complida eth compromis adquirit damb er auditòri, de dignitat artistica e collaboracion generau, metuda de manifest.

Un espectador.

AUÉ PARLAM DAMB...

Eth Sr. Frederic Vergés coma futur Director deth Centre de Normalisacion Lingüística dera Val d'Aran.

- Sr. Vergés, quan pense préner possession deth cargue de Director deth C.N.L. dera Val d'Aran.

- Prenerè era direccion deth C.N.L. tant lèu siguen apraiadi es convènis entre eth Departament d'Ensenhament e eth Departament de Cultura dera Generalitat. Segurament serà passades es vacances de Pasca.

- Quini cambis pense aportar ad aguest Centre?

- En aguest moment non pogui dider es cambis que pogui aportar pr'amor que non coneishi çò que i a en Centre, çò que pogui dider ei que i vau tà trabalhar tant toti es mès coneishements e molta illusion. Compdant tostemp tamb er equip que ja trabahe en aguest Centre.

- Sr. Vergés, qu'ei un Centre de Normalisacion Lingüística d'ua lengua?

- Ei un element d'ajuda ara societat ena sua lengua e ath madeish temps un punt de referéncia en tèmes lingüistics. Eth Centre de Normalisacion ei un lòc dubèrt a on toti podem participar ena recuperacion e tractament dera nòsta lengua.

- Quines son es ligasons que i a d'auer entre eth Centre e eth Conselh Comarcau dera Val d'Aran?

- Es ligasons son aqueres que per lei son establèrtes entre eth Departament de Cultura dera Generalitat e eth Conselh Comarcau. Eth Centre en aguest moment pertanh ath Departament de Cultura e en sòn moment passarà a depèner deth Conselh Generau. Eth Conselh ei er administrador des sòs que se poguen invertir en Centre. Eth Centre a ua foncion scientifica.

Esport

FASSE COMARCAU D'ESQUÍ 89 EN BERET

Eth passat 19 de Hereuèr auec lòc en Stadium de Beret era Fasse Comarcau dera Val d'Aran "Esquí 89", ena modalitat alpina.

Era pròva siguec organizada peth Conselh Esportiu dera Val d'Aran damb 250 inscripcions, dividides en sies categories: Prebenjamins, benjamins, alevins, infançils, cadets e juvenils, tant masculins coma femenins.

Es guanhadors d'aguestes categories sigueren:

- Prebenjamin: Gerard Sellés e Judith Jiménez.
- Benjamin: Enric Quintero e Patricia Rodés.
- Alevin: Iván Gallardo e Ma Aran Montilla.
- Infantil: Fernando Pérez e Laura Rosa.
- Cadet: Luis Costa e Sandra Roig.
- Juvenil: Jordi Gallart e Ma Antonia Roy.

Aguesta ei era prumèra Fasse Comarcau que se hè. En tot acabar es pròves des autes comarques se celebrerà era corresponenta Fasse Territoriau dera demarcacion de Lleida.

A	R	E	I	M	U	L	P	O	A
S	I	R	I	L	O	C	A	R	R
E	I	B	A	R	E	N	O	T	M
A	P	I	S	S	A	R	R	A	A
T	U	L	O	I	N	U	S	U	R
I	G	A	S	N	U	N	P	L	I
O	O	G	C	A	R	I	G	A	C
N	M	O	A	T	O	C	O	R	O
C	A	R	T	E	R	A	M	D	O
O	L	I	U	R	E	I	A	C	A

S
A
U
S
S
È
R

D
E
L
E
T
R
E
S

TOTI
NOTICIARI ARANÈS

EDITE E IMPRIMÍS:

Centre de Normalizacion
Lingüística dera Val
d'Aran.

Còto Saforcada, s/nº
tel.: 64 00 92
25530 V I E L H A

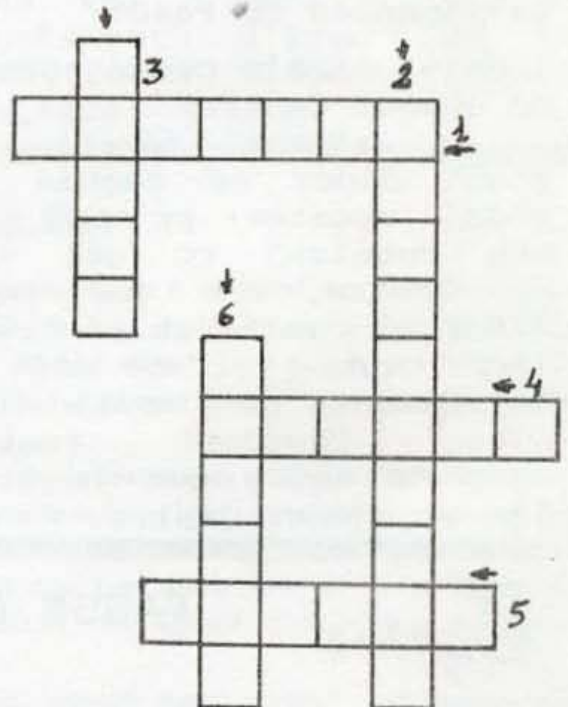
DEPÒSIT LEGAL:

L-1.328-1.987

Cercatz 9 nòms de causes qu'abi-
tuaument se tròben ena escòla.

CROTZAMENTS DE MOTS

- 1.- Representant deth pòble en Parlament.
- 2.- Deishar d'auer ena memòria çò que s'auie d'auer.
- 3.- Guinhaueta longa tà talhar era èrba.
- 4.- Insècte que damb eth sòn trabalh hè un minjar fòrça doç.
- 5.- Acabament de planta gramínea
- 6.- Nòm que se li da a un moviment dera boca en un moment de desgana o engüez.

Eth remoquet dera setmana

